

Remiss

Datum 2019-03-14	Dnr 1214-19	Mottagare Enligt sändlista
Handläggare Håkan Carlstrand Avdelningen för fiskförvaltning	Direkt 010-698 62 40	

Remiss gällande föreskriftsändringar om fiske av lax i Östersjön

Hantering

Havs- och vattenmyndigheten önskar ta del av era synpunkter på förslaget om ändrade föreskrifter för fiske av lax i Östersjön med konsekvensutredning.

Förslaget föreslås träda i kraft den 1 maj 2019.

Remissvar ska ha inkommit till Havs- och vattenmyndigheten senast den 8 april 2019. Länsstyrelsen bör remittera förslaget vidare till berörda intressenter.

Havs- och vattenmyndigheten ser helst att svaret skickas med e-post till havochvatten@havochvatten.se i wordformat. Ange ärendets diarienummer 1214-19 i e-postmeddelandets ärendemening.

Frågor om förslaget när det gäller beståndstatus och kvotfördelning kan ställas till Håkan Carlstrand och när det gäller fiskerikontroll och rapportering, Elin Hedman.

Kontakt: hakan.carlstrand@havochvatten.se, tel. 010-698 62 40, eller elin.hedman@havochvatten.se, tel. 010-698 63 67.

Denna remiss har beslutats av avdelningschefen Ingemar Berglund efter föredragning av utredaren Håkan Carlstrand. I den slutliga handläggningen har även medverkat verksjuristerna Åsa Häggström och Catarina Pernheim samt utredaren Elin Hedman.

Ingemar Berglund

Håkan Carlstrand

Bakgrund och syfte

Laxbeståndens status och mål för förvaltningen

I Sverige finns 16 älvar med bestånd av lax som av ICES klassas som naturreproducerande laxstammar och som mynnar i Östersjön. Dessa älvar, inkluderat Torne älv som är gränsälv mot Finland, producerar naturligt drygt 3 miljoner laxsmolt per år vilket är uppskattningsvis 95 % av all naturligt producerad lax i Östersjön. I övriga östersjöländer finns det ytterligare ca 20 älvar med naturproducerad lax.

I Sverige finns det även åtta älvar där det odlas och utplanteras ca 1,7 miljoner laxungar. Av dessa sätts det ut drygt 750 000 laxsmolt i utbyggda älvar i Norr- och Västerbotten (delområde 31) och drygt 900 000 laxsmolt i utbyggda älvar i Västernorrland och Gävleborgs län (delområde 30). All sådan utplanterad lax ska vara märkt genom att fettfenan klipps bort.

Av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1380/2013 för den gemensamma fiskeripolitiken framgår bland annat att medlemsstaterna ska tillämpa försiktighetsansatsen i fiskeriförvaltningen och ska säkerställa att nyttjandet av de levande marina biologiska resurserna sker på ett sådant sätt att populationerna av skördade arter återställs till och bevaras över nivåer som säkerställer en maximal hållbar avkastning. För laxbestånden innebär målet om att bestånden ska återställas och bevaras över nivåer som säkerställer en maximal hållbar avkastning (MSY) att produktionen av laxsmolt i varje älv är minst 75 % av den maximala potentiella produktionen.

Laxen finns även upptaget i Art- och habitatdirektivet, rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, vilket innebär att medlemsstaterna har ett utpekad ansvar för bevarandet av denna art och dess livsmiljöer. Implementering av direktivet i Sverige har bland skett genom beslut om Natura 2000 områden samt genom miljö kvalitetsmålen Levande sjöar och vattendrag samt Ett rikt växt och djurliv.

Den nationella fiskförvaltningen kompletterar och skärper målen för den gemensamma fiskeripolitiken och svarar för att genomföra den nationella fiskförvaltningen enligt förordningar, instruktion och regleringsbrev. HaV:s Verksamhetsstrategi 2018–2020 anger bland annat att den nationella förvaltningen ska ta hänsyn till ekosystemen i deras helhet och baseras på bästa tillgängliga vetenskapliga bedömningar och försiktighetsansatsen. Bestånden ska förvaltas över nivåer som ger maximal hållbar avkastning (MSY) och ha en storleks- och åldersstruktur som upprätthåller ekosystemfunktionerna.

Utvecklingen för de vilda laxbestånden i framförallt Bottenvikens större älvar har överlag varit positiv under perioden 2000–2016 men med en stor

variation mellan bestånden. Den generellt positiva utvecklingen under perioden förklaras främst av en lägre fiskeridödlighet på grund av att kvoterna för yrkesfisket (TAC) under periodens slut reducerats till en fjärdedel av tidigare nivåer samt att yngeldödligheten i sjukdomen M74 under perioden reducerats kraftigt från 70–80 % dödlighet ner till 5–10 % dödlighet.

Under senare år har dock laxbestånden i flera av de svenska Östersjöälvarna drabbats av ökad dödlighet på både vuxen lax och laxyngel.

Under 2017 minskade återvandringen av leklax överlag; i vissa vattendrag mer än halverades uppvandringen jämfört med 2016, och i flera älvar var antalet räknade laxar det lägsta sedan 2012. Uppvandringen under 2018 var något högre än 2017 förutom i Byskeälven där antalet återvandrande laxar fortsatte att minska. Den relativt stora uppvandringen i Vindelälven 2018 är delvis missvisande eftersom den till största delen bestod av unga hanar som endast varit en vinter till havs (s.k. grilse). Uppvandringen av laxhonor var mycket låg i Vindelälven under 2018.

Sedan 2014 har lax i flera älvar i Östersjön drabbats av sjukdom. Svampangripen död och levande vuxen lax med avvikande beteende har inrapporterats från olika älvar, stundtals i betydande omfattning. Tilläggas bör att yngeldödligheten i M74 ökat under senare år, från i snitt ca 5 % under åren 2011–2015 till över 20 % i snitt under åren 2016–2018. Det kan inte uteslutas att faktorer som tidigare kopplats till M74 (låga halter av tiamin och astaxhantin) hos vuxen lax kan vara en annan förklaring till det försämrade hälsoläget. Sannolikt är det en kombination av flera faktorer som spelar in.

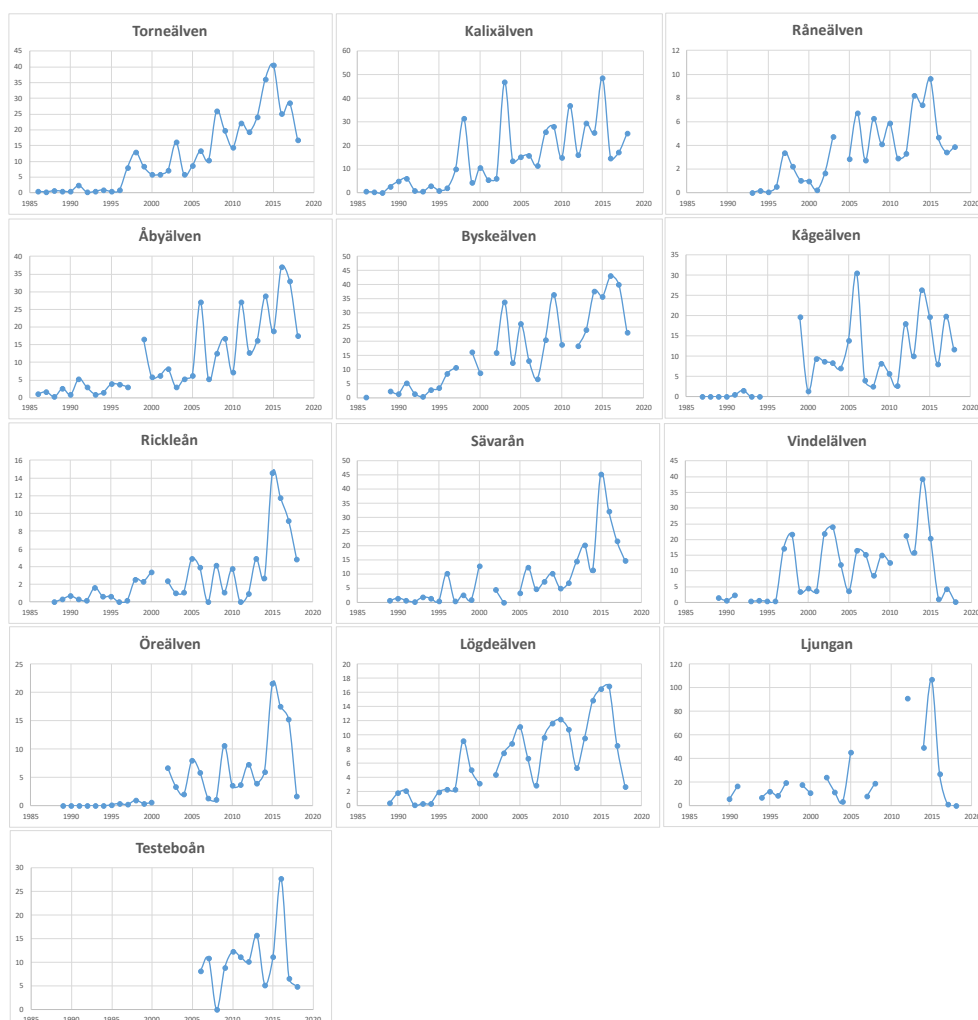
Mängden årsungar i älvarna följs upp årligen genom undersökningar med så kallat elfiske och är en bra parameter som indikerar hur föregående års reproduktion har fungerat. Tätheterna av laxungar i vattendrag i Bottniska viken (figur 1) visar, likt räkningen av vuxen lax, en tydlig positiv trend sedan mitten av 1990-talet, dock med påtaglig mellanårsvariation. Tätheterna har dock under senare år minskat i flera älvar, i de flesta fall sannolikt främst beroende på mellanårsvariation i antal lekfiskar (generationseffekter) samt ökad yngeldödlighet i M74.

I flera vattendrag i Bottniska viken syns ännu inga tydliga kopplingar mellan ökad dödlighet bland lekfisk och minskad mängd laxungar. Några undantag finns dock, där framförallt Vindelälven och Ljungan sticker ut. I Ljungan och Vindelälven har mängden årsungar minskat kraftigt under perioden då sjuk vuxen lax observerats (figur 1). I Vindelälven har tätheten av årsungar minskat från i snitt knappt 25 ungar per 100 m² under åren 2012-15 till under 2 ungar per 100 m² under åren 2016-2018. Under 2018 fångades vid elfiske på de undersökta stationerna endast två årsungar vilket visar att 2017 års lek i princip helt uteblev. De senaste årens hälsoproblem

tycks således ha påverkat den lekmogna fiskens (särskilt honornas) förmåga att nå lekvrådena och utfallet av leken, med kraftigt negativa konsekvenser för produktionen av ungar som följd.

Vandringsproblemen för den vuxna laxen, jämfört med andra älvar, kan tänkas vara särskilt uttalade i Umeälvens nedersta del där laxen måste ta sig förbi flera svåra passager för att nå biflödet Vindelälven längre uppströms där reproduktionen äger rum.

I fisket utanför Vindelälven finns därför särskild anledning att se över akuta förvaltningsåtgärder som innebär att dödlighetsfaktorer som går att påverka på kort sikt, framförallt den fiskerirelaterade dödligheten, minskas i syfte att ge bestånden möjlighet till återhämtning, något som även påpekas i ICES rådgivning (ICES 2018b).

Figur 1. Tätheter av årsungar (antal 0+ per 100 m²) av lax i ett antal vildlaxälvar i Bottniska viken under åren 1986-2018. Notera olika skalor på y-axeln.

Även i Öreälven och Lögdeälven observerades en kraftig minskning i tätheten av årsungar av lax under 2018. Det är dock oklart om den bakomliggande orsaken är hälsoproblem hos den stigande lekfisken och/eller den ovanligt varma sommaren 2018. Oavsett vad minskningen orsakats av finns anledning att noggrant följa utvecklingen för även dessa och andra bestånd och om situationen består införa förvaltningsåtgärder kommande år.

Kvoter för svenskt yrkesfiske och fiskets utveckling

Den för svenskt fiske tillgängliga kvoten för år 2015–2019 uppdelat på ICES område 22–29, 30 och 31 samt fördelningen och fångsterna inom ICES område 22–29, 30 och 31 framgår av tabell 1.

Laxfisket bedrivs nästan uteslutande med fasta redskap, vilka vanligtvis sätts ut på strategiska platser på kusten ofta i närområdet till älvarnas mynningar i havet. Från land (fastlandet eller en ö) sätts en ledarm (ett finmaskigt nät från botten till ytan) ut till själva fångstanordningen. När laxen, under sin lekvandring tillbaks mot sin hemälv, stöter på ledarmen följer de denna utåt och simmar in i fångstanordningen. Ledarmen kan vara från 100 m lång till flera hundra meters längd. Den vanligaste fångstanordningen är en så kallad push-up fälla. Eftersom redskapen sätts ut i närområdet till en älv fångas normalt främst den älvens laxbestånd men även laxbestånd från andra älvar i närområdet kan fångas i redskapet, särskilt om redskapen sätts längre ut i skärgården. Eftersom fisket sker på enskilt vatten behöver den fiskande själv vara fiskerättsägare eller arrendera fiskerätten.

I område 22–29 finns två vattendrag med naturproduktion av laxsmolt, Mörrumsån och Emån.

I område 30 (Gävleborg och Västernorrland) finns flera stora utbyggda älvar med omfattande kompensationsutsättningar av fettfeneklippt laxsmolt samt ett antal mindre älvar och vattendrag med naturproduktion av laxsmolt. Yrkesfiskets fångster i område 30 domineras av den odlade laxen vilken utgör drygt 80 % av fångsten.

I område 31 (Västerbotten och Norrbotten) ligger Torne älv och Kalixälven vilka är de för naturproduktionen av laxsmolt viktigaste älvarna samt ytterligare ett antal relativt stora älvar med laxsmoltproduktion. I område 31 finns också tre utbyggda älvar med omfattande kompensationsutsättning av fettfeneklippta laxsmolt.

Område	Vild/odlad	Kvot 2015	Fångst 2015	Kvot 2016	Fångst 2016	Kvot 2017	Fångst 2017	Kvot 2018	Fångst 2018	Förslag kvot 2019
22-29	Odlad	350	3	350	2	250	222	200	0	
	Vild		114		428				223	
	Summa	350	117	350	430	250	222	223	200	
30	Odlad	7 500	5 767	7 500	5 820	7 500	5 734	7 500	4 614	7 000
	Vild		1 287		1 329				917	
	Summa	7 500	7 054	7 500	7 149	7 500	5 734	7 500	5 558	7 000
31 exklusive Umeälvens fredningsområde	Odlad									17 200
	Vild									
	Summa									17 200
31 inom Umeälvens fredningsområde	Odlad									2 000
	Vild									
	Summa									2 000
31 totalt	Odlad	6 000	4 119	6 000	4 679	6 000	6 260	7 000	6 126	19 200
	Vild	12 000	16 546	12 000	16 969	11 000	11 376	12 000	15 995	
	Summa	18 000	20 665	18 000	21 648	17 000	17 636	19 000	22 157	19 200
Övrigt		1 020	75	1 020	85	2 120		1 660		988
Totalt 22-31		26 870	27 911	26 870	29 312	26 870	23 592	28 360	27 938	27 388

Tabell 1: Fördelad laxkvot åren 2015 – 2018 med främst fasta redskap i område 22-29, 30 och 31 och den rapporterade fångsten inom respektive område samt förslag på kvotfördelning 2019. För år 2019 delas område 31 upp i två delområden varav Umeälvens fredningsområde utgör ett område.

Den av ministerrådet beslutade laxkvoten för svenskt fiske 2019 är 25 526 laxar. Därutöver finns det möjlighet att med stöd av bestämmelser om mellanårsflexibilitet i artikel 15.9 i grundförordningen¹ nyttja kvot som under 2018 inte nyttjats. På grund av denna mellanårsflexibilitet och genomförda kvotbyten med andra nationer under 2018 är den tillgängliga kvoten 2019 för svenskt fiske 27 388 laxar. HaV bedömer därför att det finns möjlighet att fördela 27 388 laxar till svenskt licensierat yrkesfiske.

Som framgår av tabell 1 har fångsten av vild lax i område 31 legat högre än den fördelade kvoten vilket beror på svårighet att bedöma den dagliga fångsten då denna varierar och framförallt nära fiskestopp då fångsten per dag varit hög. Det har bland annat inneburit att fisket på odlad lax i område 31 åren 2015–2018 vid flera tillfällen varit nödvändig att stoppa tidigare än

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1380/2013 av den 11 december 2013 om den gemensamma fiskeripolitiken.

vad som varit avsett för att inte den totala kvoten ska överskridas. Under senare år har också viss fångstrapporering av odlad lax ökat i områden där odlad lax normalt inte förekommer i den utsträckning som fångsterna antyder. Sammantaget har detta missgynnat fiskare som främst fiskar inom terminalområden utanför utbyggda älvar med kompensationsutsättningar av odlade laxsmolt. Därmed har HaV:s mål att öka andelen odlad lax i fångsterna för att minska fisketrycket på svaga bestånd av vild lax inte uppfyllts.

Baserat på biologisk rådgivning och utfallet av de sista årens fiske i förhållande till beslut om nyttjande av kvoten bedömer HaV att kustfisket med fasta redskap i ökad utsträckning bör styras mot kustfiske efter odlade och starka vilda bestånd av lax samtidigt som svaga vilda bestånd bör skyddas. Av kommissionens delegerade förordning (EU) 2018/211 av den 21 november 2017 om upprättande av en utkastplan för lax i Östersjön, framgår att fiske med levandefångande fasta redskap som laxfällor och ryssjor inte omfattas av landningsskyldigheten. Det är därför möjligt att föreskriva om att lax med fettfena ska återutsättas.

Fiske efter öring i Östersjön med förankrade flytnät, drivlinor och förankrade linor

Fiske efter lax i Östersjön med förankrade flytnät, drivlinor och förankrade linor är förbjudet enligt 5 kap. 1 § Fiskeriverkets föreskrifter (2004:36) om fiske i Skagerrak, Kattegatt och Östersjön. Bestämmelsen har införts för att undvika blandbeståndfiske på lax. Samma bestämmelse finns inte när det gäller att fiska efter öring med dessa redskap.

Under senare år har ICES och EU-kommissionen uppmärksammat att det i andra nationer förekommer ett omfattande olagligt fiske efter lax i sådana redskap där laxfångsten rapporterats som öring. ICES anger att fångstandelen lax vid fiske i Östersjön med sådana redskap är 95 % eller mer. Fiske med sådana redskap är alltså ett fiske där i huvudsak lax fångas och ett blandbeståndfiske i vilket det inte går att skydda svaga bestånd av lax.

HaV bedömer att det idag inte bedrivs något riktat svenskt fiske efter öring med förankrade flytnät, drivlinor och förankrade linor.

Motivering

Fördelning av kvot och fisketider

HaV anser att den prioriterade frågan år 2019 är att öka skyddet för de svaga bestånden av lax. Kvoten i år, inklusive kvot som kan överföras från 2018, är 27 388 laxar och HaV föreslår att 27 000 laxar fördelas till kustfisket med fasta redskap samt att 988 laxar reserveras som ”buffert” för

att täcka upp eventuellt överfiske och för bifångster i trål och andra redskap.

I ICES delområde 31 får högst 19 200 laxar fångas. När högst 13 000 laxar fångats stoppas fisket förutom inom terminalfiskeområdena och Umeälvens fredningsområde. Fisket får inom terminalfiskeområdena fortsätta tills högst 17 200 laxar fångats. Under denna resterande fisketid får fiskare dock endast behålla lax som är märkt genom att fettfenan är bortklippt. Laxar som inte är fettfeneklippta ska hanteras skonsamt och omedelbart släppas tillbaka i vattnet. Inom Umeälvens fredningsområde får fisket starta den 1 juli 2019 och fisket får fortsätta tills högst 19 200 laxar fångats inom ICES delområde 31. Syftet med en senarelagd fiskestart i detta område är att reducera fiskeridödlighet på den tidigstiggande vilda laxen, särskilt stora honor, under deras vandring mot Vindelälven. Eftersom den odlade laxen generellt återvandrar senare än den vilda bedöms därför en bestämmelse om fiskestart till den 1 juli bidra till att öka andelen lax av odlad ursprung i fångsten. Eftersom infiskningstakten i område 31, där Umeälvens fredningsområde ingår, är hög är HaV:s bedömning att fisket i övriga delar av område 31 bör stoppas i tid för att möjliggöra att cirka 2 000 laxar återstår av kvoten för fiske inom Umeälvens fredningsområde. I annat fall är sannolikheten stor att kvoten är slut innan laxfisket får starta i Umeälvens fredningsområde.

I ICES delområde 30 får 7 000 laxar fångas. I älvarna inom detta område sker relativt stora utsättningar av odlad lax medan produktionen av vild lax är begränsad. Fördelningen mellan odlad och vild lax i området är sådan att den odlade laxen kommer att kraftigt dominera i fångsterna. Förslaget motiveras av HaV:s målsättning att öka den odlade laxens andel av svensk kvot.

I ICES delområde 22-29 får 200 laxar fångas. I området finns endast två älvar med produktion av vild lax, Emån och Mörrumsån. Bestånden är svaga och dödligheten på återvandrande lax till Mörrumsån har på grund av sjukdomar varit hög under senare år.

988 laxar fördelas inte utan reserveras för bifångster i andra redskap och för att täcka upp eventuellt överfiske i områdena ovan.

Länsstyrelsen har enligt 5 kap. 6 § Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:36) om fiske i Skagerrak, Kattegatt och Östersjön möjlighet att utfärda tillstånd för fiske med två fasta redskap från den 12 juni i området mellan latituden 62 55 N och länsgränsen mellan Västerbottens och Norrbottens län. Sådana tillstånd får utfärdas om det kan tillåtas från fiskevårdssynpunkt – vilket medför att de senaste årens generellt ökande problem med miljö- och hälsorelaterad dödlighet för lax samt beståndsutvecklingen måste beaktas.

Fiske efter öring i Östersjön med förankrade flytnät, drivlinor och förankrade linor

HaV gör på grund av den höga bifångsten av lax bedömningen att det bör införas ett förbud att fiska efter både lax och öring i Östersjön med förankrade flytnät, drivlinor och förankrade linor.

Med anledning av förslaget att förbjuda både fiske efter lax och öring med dessa redskap föreslår HaV att 5 kap. 3 § i FIFS 2004:36 i sin helhet tas bort. Enligt denna paragraf får högst 2 000 krokar användas vid fiske med förankrade linor och drivlinor efter lax och öring. Bestämmelsen bör tas bort då den inte längre behövs.

Tillsyn och kontroll

För att HaV ska kunna säkerställa att Sveriges laxkvot inte överskrids krävs väl utformade och kontrollerbara föreskrifter. Idag finns svårigheter att utföra kontroll och uppföljning såväl i land som till sjöss och det finns därför ett behov att skärpa kontrollbestämmelserna. Nuvarande problem är bland annat att laxfiskare, som ofta fiskar med fiskefartyg med mindre längd än 10 meter, rapporterar sina fångstuppgifter från olika landningar under en tvådagarsperiod sammanslaget. Det resulterar i svårigheter i kontrollförfarandet då det inte går att jämföra uppgifterna från en landningskontroll med fiskets rapportering. Det går inte heller att administrativt kontrollera att reglerna om förhandsanmälan efterlevs. Därför föreslår HaV att en fiskeresan ska motsvaras av en journalrapport, det vill säga en fiskeaktivitet i den elektroniska kustfiskejournalen. HaV föreslår också att ett från förhandsanmälan automatiskt genererat kontrollnummer ska inkluderas i journalrapporten från fiskeresan för att HaV enklare ska kunna koppla landning mot rapportering och rapportering mot förhandsanmälan. För att underlätta för fiskets rapportering har HaV för avsikt att se till att kontrollnumret kopplat till förhandsanmälan automatiskt genereras och blir ett valbart förslag när journalrapporten fylls i elektroniskt.

HaV föreslår vidare att även uppgift om antal laxar ska anges i förhandsanmälan och att denna uppgift ska anges innan ankomst till hamn, det vill säga en gjord förhandsanmälan kan kompletteras med denna uppgift i ett senare skede. En sådan rapportering gör det möjligt att verifiera antalet förhandsanmälda laxar vid en landningskontroll samt administrativt jämföra antal laxar i förhandsanmälningarna med antal laxar som journalförts. Vad gäller förhandsanmälningar i andra fiskerier finns det redan EU-krav på att ange fångstmängd i förhandsanmälan. Laxfisket omfattas inte av detta krav utan omfattas istället av ett nationellt krav på förhandsanmälan specifikt för lax. Laxfisket är därmed det enda fisket i Sverige som i dagsläget inte behöver ange fångst i sin förhandsanmälan. Då laxfisket vanligtvis bedrivs med fiskefartyg som är

kortare än 10 meter finns det inte heller något loggbokskrav innehållande uppskattning av fångst ombord. Detta innebär i sin tur att fisket inte behöver redovisa antalet laxar förrän senast två dagar efter vittjningen av fällan. Att fångstrapporteringen sker först upp till två dagar senare innebär att det inte blir möjligt att verifiera uppgifter vid en landningskontroll. Inkluderas antalet laxar i förhandsanmälan kan denna uppgift även användas till att följa infiskningstakten bättre, vilket ger en ökad möjlighet att stoppa fisket innan kvoten överskrids. Det minskar också risken för att HaV måste stänga fisket i ett tidigare skede än nödvändigt.

Idag omfattar förhandsanmälningskravet i laxfisket enbart fångster av lax från fasta redskap i område 30 och 31. En mindre del av kvoten fiskas dock upp i Egentliga Östersjön, särskilt område 25, men omfattas inte av något krav på förhandsanmälan. Utan någon förhandsanmälan finns små möjligheter att göra inspektioner vid landning och således också till att verifiera inrapporterade fångstuppgifter. Den södra laxkvoten fiskas framförallt i område 25 med andra redskap än fasta. I övriga sydliga områden i Östersjön, 22–24 och 26–29, fångas endast enstaka laxar som bifångster. I remissförslaget föreslås därför att kravet på förhandsanmälan vid fångst av lax, oavsett redskap, utökas till att även omfatta område 25.

Strömmingsfällor

Länsstyrelserna i Norrbotten och Västerbotten har med stöd av 5 kap. 6 § Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:36) om fiske i Skagerrak, Kattegatt och Östersjön möjlighet att ge särskilda tillstånd till fiske med fasta redskap efter strömming innan laxfiskets start om det kan tillåtas ur fiskevårdssynpunkt. Länsstyrelsen i Västerbotten har inte nyttjat denna möjlighet i någon större utsträckning de senaste åren. I Norrbotten har omkring 16 yrkesfiskare årligen ansökt och beviljats särskilt tillstånd för fiske med strömmingsfälla. Antalet fällor som tillstånden omfattar brukar landa på omkring 50 stycken årligen, men i vilken utsträckning de nyttjas är oklart. Varje år landas omkring 2 000–3 000 kg strömming innan laxfiskets start, beräknat på fångster till och med 17 juni, se tabell 2.

År	Antalet aktiva innan laxstart	HER fram till laxstart (kg)	Totalt infiskad HER (kg)	Totalt antal aktiva under hela året	Antal ryssjor med särskilt tillstånd
2018	4 st	3 778	6 853	10 st	53 st
2017	7 st	2 391	2 956	10 st	50 st
2016	6 st	2 643	8 985	10 st	51 st

2015	4 st	695	3 029	10 st	44 st
------	------	-----	-------	-------	-------

Tabell 2. Visar hur många yrkesfiskare som varit aktiva i strömmingsfisket varje år och hur mycket fångst av sill (HER) som de landat till och med starten för laxfisket samt totalt under året. Diagrammet visar även hur många ryssjor som är kopplade till särskilt tillstånd, men nyttjandegraden är inte fastställd.

Strömmingsfällornas utformning och placering innebär att även lax och öring fångas i dem. Dessa fiskarter ska återutsättas när de fångas innan laxfiskets start. Kustbevakningen har tidigare år vid kontroller till sjöss kunnat dokumentera att lax fångats i strömmingsfällorna innan starttid för laxfisket och HaV har noterat att yrkesfiskare även registrerat fångst av lax från strömmingsfällor, men då efter laxfiskets start. Fisket av strömming innan starten för laxfisket och eventuella utkast av lax är mycket svårt att kontrollera för både landningskontrollen och Kustbevakningen. Mot denna bakgrund förbereder myndigheten en översyn av länsstyrelsens möjlighet att lämna tillstånd för strömmingsfällor. Tills denna större översyn är klar föreslår HaV att länsstyrelsens möjligheter att ge särskilt tillstånd för strömmingsfällor enbart ska omfatta de yrkesfiskare som redovisat fångst av strömming innan laxfiskestart under något av de två senaste kalenderåren (2017 och 2018).

Havs- och vattenmyndighetens föreslagna föreskriftsändring med motivering

Föreskrifter som berörs:

De remitterade förslagen omfattar följande tre av Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter:

- Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:25) om resurstillträde och kontroll på fiskets område
- Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:36) om fiske i Skagerrak, Kattegatt och Östersjön
- Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter om (HVMFS 2018:11) om befälhavares skyldigheter att rapportera och anmäla yrkesmässigt fiske i havet.

Bemyndigande

FIFS 2004:25: 6 kap. 8 § förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen (fiskeförordningen)

FIFS 2004:36: 2 kap. 7 § och 6 kap. 8 § fiskeförordningen

HVMFS 2018:11: 2 kap. 7 §, 5 kap. 1 och 7 §§ samt 6 kap. 8 § fiskeförordningen

Ikraftträdande

Samtliga föreskriftsförslag föreslås träda ikraft den 1 maj 2019.

14 kap. 3 § FIFS 2004:25

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
<p>3 §² De tillgängliga fångstmängderna av lax i Östersjön för 2018, som inte släpps tillbaka i havet med stöd av artikel 3 i Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 2018/211 av den 21 november 2017 om upprättande av en utkastplan för lax i Östersjön, ska fördelas enligt följande:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. högst 200 laxar fångade från delområde 22-29, 2. högst 7 500 laxar fångade från delområde 30, samt 3. högst 19 000 laxar fångade från delområde 31. Av dessa får inte fler än 12 000 vara laxar med oklippt fettfena. 	<p>3 § Av de för år 2019 tillgängliga fångstmängderna av lax i Östersjön som inte ska släppas tillbaka i havet med stöd av artikel 3 i Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 2018/211 av den 21 november 2017 om upprättande av en utkastplan för lax i Östersjön, får det fångas högst:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 200 laxar i delområde 22-29. 2. 7 000 laxar i delområde 30. 3. 2 000 laxar med klippt fettfena inom Umeälvens fredningsområde i delområde 31, vars gränser framgår av <u>bilaga 5</u> till

² Senaste lydelse HVMFS 2018:3.

<p>Om 12 000 laxar med oklippt fettfena från delområde 31 har fångats enligt första stycket 3 kan Havs- och vattenmyndigheten besluta att fiske av lax i delområdet endast får avse fettfeneklippt lax i fredningsområdet Ume älv som anges i bilaga 5 till Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:36) om fiske i Skagerrak, Kattegatt och Östersjön och i de terminalfiskeområden som anges i bilaga 6 till Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:36) om fiske i Skagerrak, Kattegatt och Östersjön.</p>	<p>Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:36) om fiske i Skagerrak, Kattegatt och Östersjön. 4. 17 200 laxar i delområde 31 exklusive Umeälvens fredningsområde. När högst 13 000 laxar har fångats i delområde 31 kan Havs- och vattenmyndigheten besluta att fiske av lax i delområdet endast får avse fettfeneklippt lax i de terminalfiskeområden som anges i bilaga 6 till Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:36) om fiske i Skagerrak, Kattegatt och Östersjön.</p>
--	---

Motivering

Bestämmelsen i 14 kap. 3 § justeras årligen utifrån hur den svenska kvoten av lax fördelas. I år föreslår HaV att fisket i Umeälvens fredningsområde ska senareläggas till den 1 juli för att bidra till att öka andelen lax av odlat ursprung i fångsten samtidigt som 2 000 laxar avsätts till fisket i detta område. Jämfört med tidigare år införs därför en ny tredje punkt för att reglera avsättning av 2 000 laxar till Umeälvens fredningsområde. Sista stycket justeras för stämman överens med denna ändring. För utförligare motivering, se avsnittet *Fördelning av kvot och fisketider*, s. 7f.

Övriga ändringar är enbart språkliga.

5 kap. 1 § FIFS 2004:36

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
<p>1 § I Östersjön är fiske efter lax med förankrade flytnät, drivlinor och förankrade linor förbjudet. <i>Fiske efter lax och öring med drivlinor och förankrade linor är förbjudet inom kustvattenområdet i Östersjöns delområden 30 och 31.</i> Vid dörj-, trolling- och utterfiske i Östersjön är fångst av lax som inte är märkt genom att fettfena är bortklippt förbjudet under hela året. Den som fångar sådan, icke fenklippt, fisk ska genast släppa ut den i vattnet.</p>	<p>1 § I Östersjön är fiske efter lax <i>och öring</i> med förankrade flytnät, drivlinor och förankrade linor förbjudet. Vid dörj-, trolling- och utterfiske i Östersjön är fångst av lax som inte är märkt genom att fettfena är bortklippt förbjudet under hela året. Den som fångar sådan, icke fenklippt, fisk ska genast släppa ut den i vattnet.</p>

Motivering

Av första stycket framgår att fiske efter lax med förankrade flytnät, drivlinor och förankrade linor är förbjudet i hela Östersjön. Bestämmelsen har införts för att undvika blandbeståndsfiske på lax, men förbudet att använda redskapen gäller inte fiske efter öring. Fisket med dessa redskap är dock ett

blandbeståndsfiske – ICES anger att fångstandelen lax vid fiske i Östersjön är 95 % eller mer – i vilket det inte går att skydda svaga bestånd av lax. På grund av den höga bifångsten av lax gör HaV den bedömningen att förbudet att fiska med förankrade flytnät, drivlinor och förankrade linor i första stycket ska gälla både fiske efter lax och öring.

Genom förslaget förbjuds allt fiske efter lax och öring med förankrade flytnät, drivlinor och förankrade linor är förbudet i hela Östersjön. Detta innebär att nuvarande förbud i andra stycket kan tas bort helt.

5 kap. 3 § FIFS 2004:36

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
<p>3 § Vid fiske i Östersjön med drivlinor eller förankrade linor efter lax och öring får inte samtidigt användas fler än 2 000 krokar per fiskefartyg. En krok som används vid sådant fiske skall ha ett kortaste avstånd mellan spets och skaft om minst 19 millimeter. Utöver tillåtet antal krokar får ombord finnas högst 200 reservkrokar.</p>	

Motivering

Som en följd av HaV:s förslag att förbjuda både fiske efter lax och öring med drivlinor och förankrade linor kan 5 kap. 3 § i sin helhet tas bort eftersom förbudet gör att det inte längre är aktuellt att reglera redskapsanvändningen.

5 kap. 6 § FIFS 2004:36

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
<p>6 § Fiske med fast redskap som i någon del är högre än 1,5 meter samt fiske med nät efter lax och öring är förbjudet fr.o.m. den 1 april t.o.m. den 30 juni i kustvattenområdet i Östersjön norr om latituden 62 55 N. Den som bedriver fiske med stöd av fiskelicens får dock påbörja fisket den 17 juni.</p> <p>Under de tider och inom de områden som anges i första stycket gäller förbud mot allt fiske med nät som har en större maskstorlek än 120 millimeter.</p>	<p>6 § I kustvattenområdet i Östersjön norr om latituden 62 55 N är det fr.o.m. den 1 april t.o.m. den 30 juni förbjudet att fiske med</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. fasta redskap som i någon del är högre än 1,5 meter, 2. nät efter lax och öring, och 3. nät som har en större maskstorlek än 120 millimeter. <p>För den som bedriver fiske med stöd av fiskelicens gäller förbudet i första stycket fram t.o.m. den 16 juni.</p> <p>Fasta redskaps ledarmar får sättas ut innan fiske är tillåtet. Fiskhuset, eller andra anordningar avsedda för att fånga fisk, får inte till någon del anslutas till ledarmarna innan fiske är tillåtet. Vid fiske med push up-fällor får dock</p>

<p>I Östersjöns delområde 31 inom vattenområden med mindre djup än tre meter enligt gällande sjökort är fiske med nät förbjudet fr.o.m. den 1 april t.o.m. den 10 juni och fr.o.m. den 1 oktober t.o.m. den 31 december, dock får fr.o.m. den 1 oktober t.o.m. den 31 oktober fiske bedrivas med nät med mindre maskstorlek än 37 millimeter.</p> <p><i>Länsstyrelsen får, om det från fiskevårdssynpunkt kan tillåtas, efter ansökan medge den som bedriver fiske med stöd av fiskelicens tillstånd att utan hinder av bestämmelserna i</i></p> <p><i>1. första stycket, fiska i området mellan latituden 62 55 N och länsgränsen mellan Västerbottens och Norrbottens län med högst två fasta redskap fr.o.m. den 12 juni samt med fasta redskap efter strömming, eller</i></p> <p><i>2. tredje stycket, fiska med nät.</i></p> <p>Fasta redskaps ledarmar får sättas ut innan fiske är tillåtet. Fiskhuset eller andra anordningar avsedda för att fånga fisk får inte till någon del anslutas till ledarmarna innan fiske är tillåtet. Vid fiske med push up-fällor får dock fiskhuset anslutas till ledarmarna om fiskhuset hålls ovan vatten fram tills fiske är tillåtet.</p>	<p>fiskhuset anslutas till ledarmarna om fiskhuset hålls ovan vatten fram tills fiske är tillåtet.</p> <p>I Östersjöns delområde 31 inom vattenområden med mindre djup än tre meter enligt gällande sjökort är fiske med nät förbjudet fr.o.m. den 1 april t.o.m. den 10 juni och fr.o.m. den 1 oktober t.o.m. den 31 december, dock får fr.o.m. den 1 oktober t.o.m. den 31 oktober fiske bedrivas med nät med mindre maskstorlek än 37 millimeter.</p>
--	--

Motivering

Nuvarande bestämmelse är både lång och svårläst. HaV föreslår därför dels att styckena ett och två skrivs om för att det ska bli lättare att läsa, dels att styckena tre och fem flyttas och blir nya styckena fyra respektive tre. Ändringarna av dessa stycken innebär alltså inte några ändringar i sak.

Vad gäller det fjärde stycket reglerar det länsstyrelsens möjligheter att meddela tillstånd för fasta redskap innan laxfiskestart. HaV har för avsikt att minska länsstyrelsens möjligheter att ge tillstånd för fasta redskap efter strömming och i samband med den regeländringen föreslår HaV att nuvarande fjärde stycket flyttas till en helt ny paragraf, 5 kap. 6 a §. Syftet är att göra 5 kap. 6 § lättläst, se nedan.

5 kap. 6 a § FIFS 2004:36 – ny föreskrift

Föreslagen lydelse

6 a § *Om det kan tillåtas ur fiskevårdssynpunkt får länsstyrelsen utan hinder av vad som framgår av 6 § medge den som bedriver fiske med stöd av fiskelicens tillstånd att fiska med:*

1. Fasta redskap efter strömming. Länsstyrelsen får endast bevilja sådana tillstånd till licensinnehavare som något av de två föregående kalenderåren har redovisat fångst av strömming i de fällor tillståndet avser.

2. Högst två fasta redskap fr.o.m. den 12 juni i området mellan latituden 62 55 N och länsgränsen mellan Västerbottens och Norrbottens län.

3. Nät i Östersjöns delområde 31 inom vattenområden med mindre djup än tre meter enligt gällande sjökort.

Motivering

Paragrafen är alltså ny, men förutom den ändring som HaV föreslår vad gäller länsstyrelsens möjlighet att ge tillstånd för fasta redskap trots förbudet i 5 kap. 6 §, är bestämmelsen i sak densamma som nuvarande fjärde stycket 5 kap. 6 §.

Motiveringen till HaV:s ändringsförslag är att HaV och Kustbevakningen har stora svårigheter att kontrollera fisket efter strömming, och tillhörande utkast, som sker innan laxfiskets start. Av denna anledning förbereder myndigheten en utförligare översyn av länsstyrelsens möjlighet att lämna särskilt tillstånd för strömmingsfällor. Innan denna översyn är klar föreslår HaV en begränsning för länsstyrelsen att ge särskilt tillstånd till att endast de yrkesfiskare som rapporterat fångst av strömming innan laxfiskets start. En sådan begränsning skulle underlätta för myndigheterna att kontrollera att starttiden för laxfisket respekteras, eftersom de fiskande aktörerna minskar.

Bilaga 5 FIFS 2004:36

<i>Nuvarande lydelse</i>		
Fredningsområdets benämning	Fiskebestämmelser	Gränser – område
		Fredningsområdenas gräns mot sötvattensområdena anges i <i>bilaga 2</i>

ÖSTERSJÖN		

Umeå kommun		

<i>Ume älv</i>	<p>Fiske efter lax och öring är förbjudet under hela året, dock får fångst ske av sådan lax och öring som är märkt genom att fettfenan är bortklippt.</p> <p>Fiske med fast redskap som i någon del är högre än 1,5 meter är förbjudet dels fr.o.m. den 1 maj t.o.m. den 25 juni, dels fr.o.m. den 1 september t.o.m. den 31 december. För den som inte bedriver fiske med stöd av fiskelicens gäller förbudet också perioden fr.o.m. den 26 juni t.o.m. den 30 juni.</p>	Linjer i öster längs longituden 20 29,76 O, i söder längs latituden 63 36,94 N och i väster längs longituden 20 13,76 O.
Restriktionsgräns 1	Fiske med fast redskap som i någon del är högre än 1,5 m är förbjudet.	Linjer i ostvästlig riktning från berget söder om Simphamn över Tarvs nordvästra udde till Obbolaön och linjer dels från kajen i Bredskärssundet i ostlig riktning till Bredskär, dels från Bredskärs nordöstra udde till Fjärdgrund och vidare till den utfyllda hamnpirens yttersta del.
Restriktionsgräns 2	<p>Allt fiske är förbjudet med undantag av fiske med ryssjor som inte i någon del är högre än 1,5 meter och sådant fiske med handredskap där fiskemetoden som sådan inte kräver användning av båt.</p> <p>Fiske med handredskap efter lax och öring får ske utanför restriktionsgräns 2 fr.o.m. den 17 juni t.o.m. den 15 september. Vid sådant fiske får behållas en lax eller öring per fiskande och dygn.</p> <p>Länsstyrelsen får efter ansökan medge den som bedriver fiske med stöd av fiskelicens tillstånd att utan hinder av förbuden fiska med</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. två fasta redskap fr.o.m. den 12 juni och med flera fasta redskap fr.o.m. den 17 juni, dock efter lax och öring endast utanför restriktionsgräns 2 t.o.m. längst den 15 september, 2. nät med en maskstorlek om högst 120 millimeter efter andra arter än lax och öring. <p>Länsstyrelsen får besluta om närmare villkor för tillstånd.</p>	En linje i ostlig riktning från sydöstra Långhalsudden till Hillskärslandet. I restriktionsområdet ingår inte ett område väster om en linje från Nyviksudden till Tuvans sydligaste udde och öster om linjer från gamla färjeläget i Holmsund till Holmöns sydligaste udde och från Holmöns nordöstra udde till Flisbergets västra udde.
Föreslagen lydelse		
Fredningsrådets benämning	Fiskebestämmelser	Gränser – område
		Fredningsområdenas gräns mot sötvattensområdena anges i bilaga 2

ÖSTERSJÖN		

<i>Umeå kommun</i>		

Ume älv	Fiske efter lax och öring är förbjudet under hela året, dock får fångst ske av sådan lax och öring som är märkt genom att fettfenan är bortklippt. Fiske med fast redskap som i någon del är högre än 1,5 meter är förbjudet dels fr.o.m. den 1 maj t.o.m. den 1 juli, dels fr.o.m. den 1 september t.o.m. den 31 december.	Linjer i öster längs longituden 20 29,76 O, i söder längs latituden 63 36,94 N och i väster längs longituden 20 13,76 O.
Restriktionsgräns 1	Fiske med fast redskap som i någon del är högre än 1,5 m är förbjudet.	Linjer i ostvästlig riktning från berget söder om Simphamn över Tarvs nordvästra udde till Obbolaön och linjer dels från kajen i Bredskärssundet i östlig riktning till Bredskär, dels från Bredskärs nordöstra udde till Fjärdgrund och vidare till den utfyllda hamnpirens yttersta del.
Restriktionsgräns 2	Allt fiske är förbjudet med undantag av fiske med ryssjor som inte i någon del är högre än 1,5 meter och sådant fiske med handredskap där fiskemetoden som sådan inte kräver användning av båt. Fiske med handredskap efter lax och öring får ske utanför restriktionsgräns 2 fr.o.m. den 17 juni t.o.m. den 15 september. Vid sådant fiske får behållas en lax eller öring per fiskande och dygn. Länsstyrelsen får efter ansökan medge den som bedriver fiske med stöd av fiskelicens tillstånd att utan hinder av förbuden fiska med 1. två fasta redskap fr.o.m. den 12 juni och med flera fasta redskap fr.o.m. den 17 juni, dock efter lax och öring endast utanför restriktionsgräns 2 t.o.m. längst den 15 september, 2. nät med en maskstorlek om högst 120 millimeter efter andra arter än lax och öring. Länsstyrelsen får besluta om närmare villkor för tillstånd.	En linje i östlig riktning från sydöstra Långhalsudden till Hillskärlandet. I restriktionsområdet ingår inte ett område väster om en linje från Nyviksudden till Tuvans sydligaste udde och öster om linjer från gamla färjeläget i Holmsund till Holmöns sydligaste udde och från Holmöns nordöstra udde till Flisbergets västra udde.

Motivering

Fisket i Ume älvs fredningsområde regleras i bilaga 5 till FIFS 2004:36 och eftersom HaV föreslår att fisket i detta fredningsområde ska senareläggas behöver nuvarande bestämmelse i andra stycket ändras. Förbudet för fiske med fast redskap som i någon del är högre än 1,5 meter kommer att gälla för alla fr.o.m. den 1 maj t.o.m. den 1 juli oavsett om de bedriver fiske med stöd av fiskelicens eller inte. För utförligare motivering, se avsnittet *Fördelning av kvot och fisketider*, s. 7f.

5 kap. 3 HVMFS 2018:11

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
3 § Vid fångst av lax i Östersjön eller makrill i Västerhavet ska den som är skyldig att föra kustfiskejournal registrera och rapportera alla	3 § Vid fångst av lax i Östersjön eller makrill i Västerhavet ska den som är skyldig att föra kustfiskejournal registrera och rapportera alla

<p>sina fiskeinsatser i en elektronisk kustfiskejournal.</p> <p>Även i andra fall får den som är skyldig att föra kustfiskejournal registrera och rapportera sina fiskeinsatser i en elektronisk kustfiskejournal. Det är dock inte tillåtet att under en rapporteringsperiod föra både elektronisk kustfiskejournal och kustfiskejournal i pappersformat utan ett särskilt medgivande från Havs- och vattenmyndigheten.</p> <p>Den som ska eller vill registrera och rapportera sina fiskeinsatser genom elektronisk kustfiskejournal, ska ansöka om inloggningsuppgifter hos Havs- och vattenmyndigheten.</p>	<p>sina fiskeinsatser i en elektronisk kustfiskejournal. <i>Registreringen och rapporteringen av lax får endast omfatta en fiskeresor per registrerad fiskeaktivitet.</i></p> <p>Även i andra fall får den som är skyldig att föra kustfiskejournal registrera och rapportera sina fiskeinsatser i en elektronisk kustfiskejournal. Det är dock inte tillåtet att under en rapporteringsperiod föra både elektronisk kustfiskejournal och kustfiskejournal i pappersformat utan ett särskilt medgivande från Havs- och vattenmyndigheten.</p> <p>Den som ska eller vill registrera och rapportera sina fiskeinsatser genom elektronisk kustfiskejournal, ska ansöka om inloggningsuppgifter hos Havs- och vattenmyndigheten.</p>
---	--

Motivering

HaV föreslår att varje fiskeresor ska motsvaras av en rapporterad fiskeaktivitet i e-journalen och detta tillägg förs in i första stycket.

Eftersom laxfisket i dagsläget inte redovisar fångst per resa går det inte att utläsa från rapporteringen hur många landningar en rapportering representerar, det innebär att det inte med säkerhet går att härleda en mängd rapporterad fångst till en specifik landning. Detta skapar stora svårigheter i den administrativa kontrollen och möjliggör att fångst som inte verifierats vid en landningskontroll inte rapporteras korrekt. Utan en separat rapportering för varje fiskeresor går det inte heller att administrativt kontrollera att förhandsanmälningsreglerna efterlevs.

När en rapportering kan innehålla flera fiskeresor skapar det även svårigheter vid fångstuppföljning efter en kontrollerad landning.

Som rapporteringen ser ut idag kan inte föränmälningar kopplas till en specifik fiskeresor, detta beror bland annat på att fiskeresor vid olika tillfällen kan redovisas ihop som en enda fiskeaktivitet.

5 kap. 6 § HVMFS 2018:11

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
<p>6 § I kustfiskejournalen ska den rapporteringsskyldige lämna följande uppgifter.</p> <p>1. Sitt namn och person- eller samordningsnummer.</p> <p>2. Fartygets namn, signalkod och distriktsbeteckning om fisket bedrivs med stöd av fiskelicens eller personlig fiskelicens. Om den registreringsskyldige har använt flera fartyg under rapporteringsperioden, ska uppgifterna</p>	<p>6 § I kustfiskejournalen ska den rapporteringsskyldige lämna följande uppgifter.</p> <p>1. Sitt namn och person- eller samordningsnummer.</p> <p>2. Fartygets namn, signalkod och distriktsbeteckning om fisket bedrivs med stöd av fiskelicens eller personlig fiskelicens. Om den registreringsskyldige har använt flera fartyg under rapporteringsperioden, ska uppgifterna</p>

<p>avse det fartyg som haft den största fångstmängden.</p> <p>3. Den fiskeperiod som redovisningen avser. Vid fiske efter ål ska registreringen alltid följa den tid som ålfisket bedrivs, dock högst en kalendermånad.</p> <p>4. Antal dagar till sjöss.</p> <p>5. Uppgifter om redskapsanvändning enligt 7 §.</p> <p>6. Uppgifter om fångstområden enligt 8 §.</p> <p>7. Uppgifter om landad fångst enligt 9 och 10 §§.</p> <p>8. Uppgifter om utkast och rovdjurskadad fisk enligt 11 §.</p> <p>Om två eller flera rapporteringsskyldiga fiskar tillsammans ska endast en av dem registrera och rapportera uppgifter enligt punkterna 5–8. Övriga redovisningsskyldiga ska istället för dessa uppgifter, ange att de har samfiskat samt lämna uppgifter om namn och personnummer på de som medverkat i samfisket.</p>	<p>avse det fartyg som haft den största fångstmängden.</p> <p>3. Den fiskeperiod som redovisningen avser. Vid fiske efter ål ska registreringen alltid följa den tid som ålfisket bedrivs, dock högst en kalendermånad.</p> <p>4. Antal dagar till sjöss.</p> <p>5. <i>Det kontrollnummer som FMC lämnat i samband med förhandsanmälan av laxfångster i enlighet med 6 kap. 4 §.</i></p> <p>6. Uppgifter om redskapsanvändning enligt 7 §.</p> <p>7. Uppgifter om fångstområden enligt 8 §.</p> <p>8. Uppgifter om landad fångst enligt 9 och 10 §§.</p> <p>9. Uppgifter om utkast och rovdjurskadad fisk enligt 11 §.</p> <p>Om två eller flera rapporteringsskyldiga fiskar tillsammans ska endast en av dem registrera och rapportera uppgifter enligt punkterna 5–8. Övriga redovisningsskyldiga ska istället för dessa uppgifter, ange att de har samfiskat samt lämna uppgifter om namn och personnummer på de som medverkat i samfisket.</p>
--	---

Motivering

För att enklare kunna koppla en förhandsanmälan med en specifik fiskeresan så föreslår HaV att rapporteringen även ska innehålla ett från förhandsanmälan automatiskt genererat kontrollnummer. HaV föreslår att kravet på att detta kontrollnummer ska finnas med på kustfiskejournalen förs in som punkten fem i nuvarande bestämmelse om vilka uppgifter som ska registreras i kustfiskejournalen. Nuvarande punkterna fem till åtta blir punkterna sex till nio.

I avsikt att underlätta för fiskets rapportering har HaV för avsikt utveckla datasystemet så att det vid förhandsanmälan genererade kontrollnumret finns tillgängligt som förslag vid inrapporteringen av fiskeresan.

6 kap. 4 § HVMFS 2018:11

Nuvarande lydelse

4 § Vid ankomst med fångst ombord till svensk hamn eller vid landning av fångst i svensk hamn ska befälhavaren på ett fiskefartyg göra förhandsanmälan till Havs- och vattenmyndigheten innan ankomst till hamn enligt följande.

Med fångst ombord avses den fångst som finns ombord på fiskefartyget och inte tidigare har landats, oavsett om fångsten är registrerad i fiskeloggbok eller ska registreras i kustfiskejournal eller inte uppgår till sådana mängder att registreringskrav föreligger.

Fångst ombord, art	Fångst från havsområde	Fångst ombord, mängd	Förhandsanmälningstid	Gäller för
a) Sill/strömning, skarpsill, makrill, taggmakrill, blåvitling och tobis	Samtliga havsområden	Sammanlagt mer än 5 000 kg	4 timmar	Samtliga befälhavare
b) Sådana djuphavsarter som anges i bilaga I till förordning (EU) 2016/2336	Samtliga havsområden	Mer än 100 kg	4 timmar	Samtliga befälhavare
c) Fångst, av andra arter än de som anges i a)	Nordsjön, Skagerrak eller Kattegatt (fångad eller förvarad ombord i)	Mer än 300 kg	2 timmar	Befälhavare som för fiskeloggbok i pappersformat eller kustfiskejournal
d) Andra arter än de som omfattas av fleråriga planer	Nordsjön, Skagerrak eller Kattegatt (fångad eller förvarad ombord i)	Mer än 300 kg	2 timmar	Befälhavare som för elektronisk fiskeloggbok
e) Torsk	Östersjön	Minst 300 kg	2 timmar	Samtliga befälhavare
f) Lax	Östersjöns delområden 30 och 31	Lax som har fångats med fasta redskap (dvs. från 0,1 kg eller 1 individ)	2 timmar	<i>Befälhavare som för fiskeloggbok i pappersformat eller kustfiskejournal</i>

Föreslagen lydelse

4 § Vid ankomst med fångst ombord till svensk hamn eller vid landning av fångst i svensk hamn ska befälhavaren på ett fiskefartyg göra förhandsanmälan till Havs- och vattenmyndigheten innan ankomst till hamn enligt följande.

Med fångst ombord avses den fångst som finns ombord på fiskefartyget och inte tidigare har landats, oavsett om fångsten är registrerad i fiskeloggbok eller ska registreras i kustfiskejournal eller inte uppgår till sådana mängder att registreringskrav föreligger.

Fångst ombord, art	Fångst från havsområde	Fångst ombord, mängd	Förhandsanmälningstid	Gäller för
a) Sill/strömning, skarpsill, makrill, taggmakrill, blåvitling och tobis	Samtliga havsområden	Sammanlagt mer än 5 000 kg	4 timmar	Samtliga befälhavare
b) Sådana djuphavsarter som anges i bilaga I till förordning (EU) 2016/2336	Samtliga havsområden	Mer än 100 kg	4 timmar	Samtliga befälhavare
c) Fångst, av andra arter än de som anges i a)	Nordsjön, Skagerrak eller Kattegatt (fångad eller förvarad ombord i)	Mer än 300 kg	2 timmar	Befälhavare som för fiskeloggbok i pappersformat eller kustfiskejournal

d) Andra arter än de som omfattas av fleråriga planer	Nordsjön, Skagerrak eller Kattegatt (fångad eller förvarad ombord i)	Mer än 300 kg	2 timmar	Befälhavare som för elektronisk fiskeloggbok
e) Torsk	Östersjön	Minst 300 kg	2 timmar	Samtliga befälhavare
f) Lax	Östersjöns delområden 30 och 31	Lax som har fångats med fasta redskap (dvs. från 0,1 kg eller 1 individ)	2 timmar	Samtliga befälhavare
g) Lax	Östersjöns delområde 25	Lax (dvs. från 0,1 kg eller 1 individ)	2 timmar	Samtliga befälhavare

Motivering

HaV föreslår att utöka kravet på förhandsanmälan till att även omfatta samtliga befälhavare i punkten h samt införande av ny punkt g som avser laxfiske i område 25 med alla redskap och samtliga befälhavare.

Idag finns endast ett krav på förhandsanmälan vad gäller laxfiske med fasta fallor från område 30 och 31, vilket försvårar möjligheten till kontroll i andra områden där laxfiske förekommer. Dessutom anges inte förhandsanmälningskrav på denna punkt för den som för elektronisk fiskeloggbok, vilket behövs eftersom det finns befälhavare som rapporterar på detta sätt och fångar lax som omfattas av bestämmelsen.

I dag är kontrollmöjligheterna små vad gäller de mindre mängder lax som tas upp i övriga områden i Östersjön, framförallt område 25. Av den anledningen vill HaV föreslå att kravet på förhandsanmälan utökas till att omfatta även område 25 för alla redskap. Detta förslag innebär mer likvärdiga villkor för samtliga yrkesfiskare som fiskar på den svenska laxkvoten. Att lydelsen omfattar alla redskap istället för fasta redskap är på grund av att fisket i egentliga Östersjön inte bedrivs på samma sätt som i område 30 och 31.

6 kap. 6 § HVMFS 2018:11

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
6 § Befälhavare ska i förhandsanmälan lämna de uppgifter som anges i artikel 17.1 a–f i förordning (EG) nr 1224/2009. ³	6 § Befälhavare ska i förhandsanmälan lämna de uppgifter som anges i artikel 17.1 a–f i förordning (EG) nr 1224/2009. ⁴

³ För befälhavare som är skyldiga att förhandsanmäla ankomst till hamn enligt artikel 17 i förordning (EG) nr 1224/2009 följer sådan uppgiftsskyldighet redan av den artikeln.

⁴ För befälhavare som är skyldiga att förhandsanmäla ankomst till hamn enligt artikel 17 i förordning (EG) nr 1224/2009 följer sådan uppgiftsskyldighet redan av den artikeln.

<p>Befälhavare ska i förhandsanmälan därutöver lämna uppgift om följande.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ankomsttid i timmar och minuter. 2. Kvotområde eller, för okvoterade arter, Östersjön, Skagerrak, Kattegatt eller Nordsjön. 3. Tid för landning, om den skiljer sig från tid för ankomst till hamn. 4. För fiskeloggbok i pappersformat, loggboksnummer. <p>Vid landning av lax från Östersjöns delområden 30 och 31 som har fångats med fasta redskap ska, istället för namn på destinationshamnen, landningsplatsen anges med koordinater i grader och minuter med två decimalers noggrannhet (WGS84-format).</p> <p>Befälhavare som registrerar och rapporterar sina fångster i kustfiskejournal ska ange uppskattad kvantitet ombord istället för de mängder av varje art som registrerats i fiskeloggboken.</p>	<p>Befälhavare ska i förhandsanmälan därutöver lämna uppgift om följande.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ankomsttid i timmar och minuter. 2. Kvotområde eller, för okvoterade arter, Östersjön, Skagerrak, Kattegatt eller Nordsjön. 3. Tid för landning, om den skiljer sig från tid för ankomst till hamn. 4. För fiskeloggbok i pappersformat, loggboksnummer. <p>Befälhavare som registrerar och rapporterar sina fångster i kustfiskejournal ska ange uppskattad kvantitet ombord istället för de mängder av varje art som registrerats i fiskeloggboken.</p>
--	---

Motivering

Vid tillkomsten av föreskriften HVMFS 2018:11 har bestämmelserna i FIFS 2004:25 av misstag förts in på ett sådant sätt att det i föreskrifterna anges ett utökat krav på uppgiftslämnande vid förhandsanmälan av lax jämfört med vad som tidigare föreskrivits. Detta rättas nu till. Utgångspunkten är att förhandsanmälan ska innehålla uppgift om fartygets distriktsbeteckning, landningsplats med koordinater i grader och minuter med två decimalers noggrannhet (WGS84-format) samt klockslag för ankomst till hamn. För att göra bestämmelsen mer lättläst lyfts det aktuella stycket, tredje stycket i 6 kap. 6 § HVMFS 2018:11, ut till en egen paragraf, en ny 6 a §, se nedan.

6 kap. 6 a § HVMFS 2018:11 – ny föreskrift

Föreslagen lydelse

Vid landning av lax från Östersjöns delområden 30 eller 31 som har fångats med fasta redskap eller lax från Östersjöns delområde 25 ska befälhavare i förhandsanmälan, istället för uppgifterna i 6 §, ange fartygets distriktsbeteckning, koordinater i grader och minuter med två decimalers noggrannhet (WGS84-format) för landningshamn, antal laxar ombord samt klockslag för ankomst till hamn. En lämnad förhandsanmälan får kompletteras med uppgift om antal laxar ombord innan ankomst till hamn.

Motivering

Som beskrivet tidigare finns idag inget krav på att ange fångstmängd i förhandsanmälan innan fartyget ankommer hamn, utan endast krav på att ange fartygets ID, landningsplatsens position samt ankomsttid.

När förhandsanmälan lämnas i andra fiskerier än laxfiske måste även fångstmängd anges. Att laxfisket undantagits från detta krav beror på att vittjningen av fällorna sker kustnära och att många fiskare förhandsanmäler sin landning innan de gått ut med fartyget för att vittja.

Att få in laxfångstuppgifter i förhandsanmälan skulle innebära en möjlighet till en utökad kontroll av fisket, då angivna uppgifter dels går att kontrollera mot varandra administrativt, dels kan verifieras vid en kontroll i samband med landning. Det är dessutom mindre kostsamt och mindre ingripande än att utöka antalet landningskontroller. Utöver det kan fångstuppgiften även användas till att följa infiskningstakten bättre, vilket ger en ökad möjlighet att stoppa fisket innan kvoten överskrids. Därmed förhindras eventuellt överfiske eller att fisket stoppas tidigare än nödvändigt.

Kompletteringen med fångstuppgift görs via samtal med FMC (Fisheries Monitoring Center) så snart som möjligt men senast innan ankomst till hamn.

Bilagor:

Konsekvensutredning

Sändlista